

Motion till Regionfullmäktige

Stärkt psykiatrisk vård för unga vuxna i hela Västra Götaland

Den psykiska ohälsan för unga har ökat under lång tid. Mellan 2006 och 2018 ökade andelen unga som lider av psykisk ohälsa med ungefär 80%. Det finns inga enkla förklaringar, men både skolan, den tuffare arbetsmarknaden, bostadsmarknaden och större socioekonomiska skillnader pekas ut av Socialstyrelsen som förklaringar.

De diagnoser som ökat mest bland unga vuxna är depressioner och ångestsyndrom. För just dessa grupper är snabba insatser viktigt för att inte i framtiden leda till värre psykisk ohälsa med försämrad hälsa eller funktionsförmåga eller i värsta fall suicidförsök.

Idag finns ett glapp mellan primärvården som första linjens vård och specialistpsykiatrin. Specialistpsykiatrin dras med stora problem med tillgänglighet och kompetensförsörjning och tvingas prioritera hårt bland sina patienter. Många patienter har behov av längre behandlingar än vårdcentralerna kan erbjuda. Många patienter faller mellan stolarna vilket skapat stort lidande.

Närhälsans mottagning för unga vuxna (MUX) startade 2014 och har nästan enigt uppfattats som en succé. De tar emot patienter 18-29 år som drabbats av psykisk ohälsa. Patienter får söka själv utan remiss. Mottagningen fungerar i praktiken som en mellannivå mellan primärvården och specialistpsykiatrin. Tillgängligheten är bra och väntetiden oftast kort. Men de måste triagera sina patienter hårt och remitterar många patienter vidare trots att de vet att patienten skulle passa in bra i deras verksamhet.

Patienterna är väldigt nöjda i de kundmätningar som görs. Den externa utvärdering som gjorts visar på väldigt tydliga positiva effekter både när det gäller brukarnytta och samhällsnytta. Patienterna är väldigt nöjda med att de fått vård, och att de känt sig sedda. De jämför ofta med tidigare vårderfarenheter där de känt sig missförstådda eller ignorerade. På samhällsnivån är effekterna sedvanligt svårare att mäta. Men genom snabba insatser kan patienter klara sina studier eller klara av att få ett arbete. Individberättelserna från personalgruppen och i utvärderingen är väldigt tydliga. Det här är en verksamhet som fungerar bra.

Personalen på MUX gör en bedömning att det skulle behövas en kanske tredubblad kapacitet i Göteborgsområdet. Dessutom skulle motsvarande vårdnivå behöva byggas ut i resterande Västra Götalandsregionen för att klara behovet och skapa en jämlik vård. Vi föreslår därför att det genomförs en utredning om ett genomförande av en utbyggd kapacitet för vård av unga vuxna som drabbats av psykisk ohälsa. Vi tror att ytterligare två eller tre självständiga enheter i Göteborg och en enhet per hälso- och sjukvårdsnämnd behövs för att klara kapaciteten. Enheterna ska ligga under det som idag är Närhälsan beställd primärvård för att försäkra bästa möjliga samarbete och kunskapsspridning.

Förslag till regionfullmäktiges beslut

1. En utredning genomförs om hur vården för unga vuxna med psykisk ohälsa kan förstärkas i hela Västra Götaland med den nuvarande mottagningen i Närhälsans regi som förebild. Målet är minst en mottagning i varje HSN-område samt ytterligare utökad kapacitet i Göteborg.

2. Vården ska bedrivas i egen regi inom Närhälsan beställd primärvård.

Göteborg måndag 20 augusti

Carina Örgård

Eva Olofsson